
միշտ լսում էր յաջորդի բարե խնդիրների բեր: Հենց այդ էր պատճառը, որ տեղական գաղափարներն ընկած էին հետո:

Որովհետև երկիւղ կայ, որ քրդերը յարձակունեն Սալմաստի վրայ, այդ պատճառով փորձանորդ հայր սուրբ պէտք էր շըջակայ հայաբնակ գաղափարները պլանդի հարկ եղած ժամանակ դիմումներ անէ կառավարութեան. իսկ յաջորդը կըմնայ այստեղ մինչև նոր կարգադրութիւն լինիլը:

Արդեօր թեմակալ պատի ուղարկուածը թէ ոչ:

Բաւական չէ՝ արդեօք, որ էջմիածն իրաւաւորութեան ներքոյ գտնուող ամենակարգութեամբ առանց թեմական մնայ և այն էլ մի այսպիսի խառն ժամանակում:

Պալանի.

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

Պոլսի մեր թղթակիցը սպրիլի 20-ի միջի այդց գրում է միւր Մի երկրորդ տառ՝ ֆինանսների մինիստրութեան մէջ և թէ հրապարակի վրայ շփոթութիւն է տրուում. Թիւրքերի հետ առնուառն տրական պայմանադրերով կապուած առնուառնութեան միջոցով բացարձակ կապուած մերժում են վերանորոգել պատմականութեան նկատի առնելով երկրորդ անգամ և շփոթ դրութիւնը ու ֆինանսական անկ կացութիւնը: Թէպէտ Դուռը այդ տեղութիւնների ներկայացուցիչներին յայտարարեց, որ երկրորդ առնառնութեան ոչինչ չէ սպասուում և թէ կառավարութեանը շուտ պիտի մտցնէ խոտաբանած բարեփոխումները, բայց մինչև որ խոստումներ իրագործած և խաղաղութիւնը վերականգնած չլինի, ոչ մի բանի չեն ուղարկատալ. այսպիսով առնառնական յարաբերութիւններն իսկուսւմ են: Փարբսիան Օսմանեան պետութեան, եթէ միայն, կարելի է հաստատուայն առնուառն եկամուտի աղբիւրն էր: Եղած ի նկատի առնելուց յետոյ, երկրի տրամադրական վիճակի և այդ կողմից գաղափարի մասին գաղափար կազմելու համար պիտի ասեմք, որ այս տարի Փարբսիայի 2% ը չէ մշակուում: Վանից, Երևանից:

Ժողովրդական ոյժն էր, որ յաղթեց յատուորութեան, չնայելով մի կառավարութեան որդակի գաղափարութեան, ոչ միայն մեզնից, այլ նոյնիսկ ինքն իրենից կասկածեց:

«Դուք բոլորեքեանք, դուք՝ դաշտերը արհեստանոցների և գործարանների և խառնուրդներ, ձեր ազատութեան, մի քանորոգութեանց, ընկերական հասարակապետութեան համար՝ դուք պիտի պայքարէք, դուք պիտի գաղափարեք հաղթարթող օգտուել և զործածել այն գործիքը, որ թշնամին ուղում էր ձեռքերի մէջ խորտակել:

«Քաղաքային առաջիկայ ընտրութեանց ժամանակ դուք մի սքանչելի պատեհութիւն ունիք: Ձեզնից կախում ունի հասարակութեան քաղաքային անկմէջ հազարաւոր ժողովրդական իշխանութեան՝ ընկերակալական ուղի: Ձեզնից կախում ունի անգարմանելի դարձնուած ձեր թշնամիների պարտութիւնը և այլ 16 մայիսի ¹⁾, սենատի, պատահականների և չէքերի (chèque ²⁾ 16 մայիսի առաջին առնելու, որ ձեր դիմապատասխանութեան:

«Քաղաքայինք, ի մարտ, ժողովրդական հասարակապետութեան համար:

«Առաջիկայ մեծ յաղթութեանց նախազգացումն այժմեանից իսկ մեր սրբերը բարախնցում է: Ձեզ կըմնաւորագանջեմ ազատութեան և յաղթանակի ժամը»:

Ս. Սապահ-Գիւլեան:

Պարիզ, 24 ապրիլ (Ռ. տ.):

¹⁾ Coup d' état մակ-Մահմադի օրօր:
²⁾ Անգարութիւն Պոստայի գործում առաւատաւածների նկատմամբ, որի ներկայացուցիչներ են պատահականները:

Типогр. А. О. Мелик-Шахназарянца, Воронд. Набережн. церковный дом.